



98. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 5. 4. 2024 – Vlada RS je na 98. redni seji, ki je potekala 4. 4. 2024, med drugim sprejela mnenje k dopolnitvi predloga Zakona o lokalni samoupravi, prerazporedila sredstva državnega proračuna in sprejela poslovni in finančni načrt Stanovanjskega sklada RS. Vlada RS je podala soglasje k predlogom amandmajev k Predlogu Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028 ter soglasje k pravilom za delovanje centra za podpore. Vlada RS se je tudi seznanila z Letnim poročilom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2023. Določila pa je tudi besedilo predloga novele Zakona o glasbenih šolah in se seznanila z oglaševalsko kampanjo »Medvrstniško nasilje in sovražni govor na spletu«.

Mnenje k dopolnitvi predloga Zakona o lokalni samoupravi

Vlada Republike Slovenije je sprejela Mnenje o Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev opozicijskih strank.

Skupina poslank in poslancev predlagajo uvedbo obveznega soglasja občinskega sveta pred sprejetjem sklepa Vlade RS o nastanitvi nezakonitih migrantov ali vzpostavitvi azilnega doma ali njegove izpostave na območju države.

Vlada RS omenjenega predloga zakona ne podpira, saj se s predlagano dopolnitvijo zakona omejuje suverenost države pri izvrševanju njenih pristojnosti na področju upravljanja z migracijami in mednarodne zaščite.

Vlada RS pojasnjuje, da je sprejemanje odločitve o vzpostavitvi začasne izpostave azilnega doma vprašanje, ki lahko do neke mere posega tudi v vprašanja lokalne skupnosti, v kateri je vzpostavljena začasna izpostava azilnega doma. Zato je sodelovanje z lokalno skupnostjo pri iskanju najustreznejše izvedbe nastanitve potrebno. Ob tem pa še izpostavlja, da zagotavljanje nastanitve prosilcev za mednarodno zaščito in državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva, ki pri pristojnem organu vložijo prvi zahtevek za uvedbo ponovnega postopka, ni neizvirna ne prenesena pristojnost občin, temveč je to državna pristojnost. Le-to izvršuje država na podlagi nacionalne zakonodaje, pa tudi v okviru skupne azilne politike Evropske unije.

Vlada RS v zaključku mnenja poudarja, da bi lahko zahtevano predhodno soglasje lokalnih skupnosti pred vzpostavitvijo azilnega doma ali njegove izpostave privedlo do onemogočanja vzpostavitve azilnih domov ali njihovih izpostav v državi, posledično pa tudi do nespoštovanja tako evropske kot nacionalne zakonodaje.

Prerazporejena sredstva državnega proračuna

Ministrstvo za finance med drugim na podlagi ocenjene realizacije prerazporeja pravice porabe sodiščem v skupni višini 5,2 milijona evrov. Sredstva so namenjena za



pokritje dodatnih stroškov brezplačne pravne pomoči, ki so predvsem posledica sprejema novele Zakona o odvetništvu, s katerim se je odvetniška tarifa za zagovornika po uradni dolžnosti in brezplačno pravno pomoč dvignila s 50 % na 100 %. Z aprilom 2023 pa se je zvišal tudi znesek, ki omogoča upravičenost do brezplačne pravne pomoči.

Ministrstvo za finance predlaga tudi razporeditev sredstev splošne proračunske rezervacije na Finančno upravo RS v višini 1,5 milijona evrov, ki so namenjena izplačilu predplačil za obnovo stanovanj, poškodovanih avgusta 2023.

Poslovni in finančni načrt Stanovanjskega sklada RS

Poslovni in finančni načrt Stanovanjskega sklada RS opredeljuje cilje in poslovanje Stanovanjskega sklada RS, javnega sklada, v letu 2024 v okviru dejavnosti pridobivanja javnih najemnih stanovanj in v okviru ostalih poslovnih dejavnosti, ki jih skladno z Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 opredeljuje Poslovna politika Stanovanjskega sklada RS, javnega sklada 2021-2025, ki jo je Vlada RS sprejela na 63. redni seji, dne 11. 3. 2021.

V letu 2024 bo Sklad uresničeval zastavljene cilje v obdobju od 2021 do 2025, kot so izjemno dodeljevanje neprofitnih stanovanj v njegovi lasti ter v lasti države in drugih oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je država. Dodeljevanje stanovanj v lasti občin, drugih oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je občina, in lokalnih javnih stanovanjskih skladov pa bo potekalo preko odločitev občin oziroma lokalnih skladov.

Predlogi amandmajev k Predlogu Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028

S predlaganimi amandmaji se usklajuje besedilo predloga Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028 na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Temeljni cilj resolucije je učinkovito oblikovanje in izvajanje politike preprečevanja in zatiranja kriminalitete oziroma zagotavljanje takšnega družbenega okolja, ki bo dolgoročno vplivalo na zmanjšanje kriminalitete, zagotavljalo varnost, bivanje in delo v varnem okolju, ter na podlagi predlaganih ukrepov doseči tako družbeno stanje, da bi se ljudje počutili varne.

Zavedajoč se naraščajočih izzivov in kompleksnosti kriminalnih dejavnosti v sodobni družbi, je resolucija namenjena vzpostavitvi celovitega okvira za učinkovito preprečevanje kriminalitete in pravočasno odzivanje nanjo. Sodobne grožnje, kot so organizirana kriminaliteta, terorizem in digitalna kriminaliteta, zahtevajo odločne in prilagodljive ukrepe. Zato resolucija postavlja temelje za usmerjeno in usklajeno delovanje v boju proti kriminaliteti, s poudarkom na zaščiti državljanek in državljanov ter izboljšanju splošne varnosti v naši družbi.



Osnovno načelo resolucije temelji na preventivi in ne na represiji. Zato so v njej zajeti vsi pomembni deležniki, ki lahko na različne načine prispevajo k preprečevanju kriminalitete na posameznih področjih. Resolucija poudarja zagotavljanje varnosti v lokalnih okoljih, preprečevanje vseh oblik nasilja, vključno s sovražnim govorom, boj proti korupciji, tveganja na področju javnega zdravja, informacijsko varnost oziroma nevarnosti kibernetске kriminalitete, nevarnosti radikalizacije, ekstremnega nasilja in terorizma ter ogroženost RS zaradi hudih in organiziranih oblik kriminalitete.

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o glasbenih šolah

Predlog usklajuje poimenovanja izobraževalnih programov, ureja postopke izobraževanja na daljavo, ažurira področje zbiranja in varstva podatkov staršev in otrok, natančneje določa pristojnosti in kriterije za uvedbo dodatnega pouka, izenačuje pravice učencev do podaljšanja izobraževanja, določa nove predmete in ureja redakcijo posameznih določb.

Spremembe zakona natančneje določajo uvajanje dodatnega pouka v glasbenih šolah. Ta se lahko organizira za zelo nadarjene in uspešne učence od drugega razreda kot dodatna individualna oziroma skupinska ura pouka. Z dopolnitvijo se natančneje določijo merila za uvedbo dodatnega pouka, predlagatelji in organ odločanja. Če učenec doseže najmanj 90 odstotkov točk na državnem tekmovanju, lahko o uvedbi dodatnega pouka odloča učiteljski zbor na predlog učitelja oziroma izpitne komisije. V letih, ko ni državnega tekmovanja za posamezne discipline (predmete), o dodatnem pouku odloča ravnatelj ob soglasju ministrstva, v kolikor učenec dosega odlične rezultate, ki so primerljivi z dosežkom z državnih tekmovanj.

Predlagana novela zakona prav tako izenačuje pravice učencev do podaljšanega izobraževanja. Če učenčevega znanja ob koncu šolskega leta zaradi opravičenih razlogov (daljša bolezen, poškodba, druge opravičene odsotnosti) ni mogoče oceniti, se izobraževanje podaljša za eno leto. Dosedanja določba namreč ni omogočala podaljšanja izobraževanja zaradi opravičenih razlogov za učence drugega razreda. Izjema so učenci prvega razreda, saj napredujejo v naslednji razred ne glede na dosežene ocene pri posameznem predmetu.

V posodobitvi Zakona o glasbenih šolah so predlagani tudi novi predmeti, ki se lahko poučujejo v osnovnem glasbenem in plesnem izobraževanju. To so cimbele, kitarski orkester, Orffov orkester in tamburaški orkester.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je pripravil nove učne načrte za predmete v skupini jazz in zabavna glasba, ki jih Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje še ni določil, zato je v prehodnih določbah določen rok za sprejem predmetnika in učnih načrtov za predmete iz skupine jazz in zabavna glasba. Skupina predmetov jazz in zabavna glasba zajema predmete: jazz klavir, jazz petje, jazz saksofon, jazz trobenta, jazz pozavna, jazz kitara, jazz kontrabas in jazz bobni.



Pravila za delovanje centra za podpore

Operater trga z elektriko na podlagi točke i) drugega odstavka 18. člena Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE) za izvajanje gospodarske javne službe po javnem pooblastilu izdaja pravila za delovanje centra za podpore, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu RS pridobiti soglasje Vlade RS.

S pravili za delovanje centra za podpore se podrobneje urejajo način izvajanja nalog gospodarske javne službe operater trga z elektriko, in sicer v poglavju o podporni shemi, kjer je določen pristop k centru za podpore, urejena bilančna pripadnost udeležencev centra za podpore, prevzem in prodaja elektrike v okviru centra za podpore, potrdila o izvoru, obveščanje, posredovanje in objavljanje podatkov centra za podpore, obračun in finančno poravnavo centra za podpore. V poglavju, ki se nanaša na naložbeno pomoč za naprave za samooskrbo pa so določena pravila za dodeljevanje naložbene pomoči za naprave za samooskrbo.

Z novimi pravili za delovanje centra za podpore se glede na sedaj veljavna pravila za delovanje centra za podpore:

- v poglavju o podporni shemi usklajuje določbe z ZSROVE, ki je začel veljati 07. 8. 2021 in je nadomestil določila v Energetskem zakonu EZ-1 tako, da sedaj ureja izvajanje politike države in občin na področju rabe obnovljivih virov energije;
- v poglavju o naložbeni pomoči za naprave za samooskrbo določa način dodeljevanja naložbene pomoči za samooskrbo po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije in Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije.

Letno poročilo ZPIZ za leto 2023

Zavod kot izvajalec in nosilec sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja vsako leto na podlagi 166. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) pripravi izčrpno in podrobno letno poročilo, ki ga je predhodno obravnaval in sprejel Svet Zavoda na svoji 15. seji dne 28. februarja 2024. Letno poročilo za leto 2023 je vsebinsko pripravljeno na način, da sistemsko, pregledno in podrobno prikazuje in razčlenjuje pomembnejše statistične, računovodske in druge podatke o izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki zajemajo prav tako podrobne obrazložitve.

Poročilo vsebuje nabor pomembnejših ugotovitev za leto 2023. Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je bilo konec septembra 2023 v RS 2.123.103 prebivalcev. Delež uživalcev pokojnin iz obveznega zavarovanja v številu prebivalcev je v istem obdobju znašal 30 odstotkov, kar je 0,2 odstotne točke več kot konec septembra 2022. Delež odhodkov za pokojnine v BDP se je z 9,85 odstotka v letu 2022 znižal na 9,53 odstotka v letu 2023, predvsem iz razloga, ker je bila v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 nominalna rast BDP višja kot rast odhodkov za pokojnine.



Skupno povprečno število zavarovancev se je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečalo in je znašalo 999.043. Bilo je najvišje v vsej zgodovini zavarovanja. V vsakem mesecu drugega polletja je bilo v obvezno zavarovanje vključenih več kot milijon zavarovancev, največ v avgustu, in sicer 1.011.530. Na povišanje števila je vplivalo predvsem za 0,9 odstotka višje število zaposlenih pri največji kategoriji zavarovancev (zaposleni pri pravnih osebah), za 3,5 odstotka se je povečalo tudi število zasebnikov ter za 8,5 odstotka število zavarovanih oseb po 18. členu ZPIZ-2. Za 3,6 odstotka se je znižalo število prostovoljnih zavarovancev, ki se je v preteklih letih (z izjemo let 2020 in 2022) zmanjševalo zaradi zvišanja osnove, od katere so ti zavarovanci plačevali prispevke, ter iz razloga, ker se obdobje prostovoljnega zavarovanja po 1. januarju 2013 ni štelo v pokojninsko dobo brez dokupa.

V letu 2023 je bilo povprečno 635.012 uživalcev starostne, predčasne, delne, invalidske, družinske in vdovske pokojnine iz obveznega zavarovanja, kar je 6930 uživalcev oziroma 1,1 odstotka več kot v letu 2022. Ta stopnja rasti je višja, kot so znašale stopnje rasti v preteklih osmih letih (2015–2022), in enaka stopnji rasti v letu 2014.

Razmerje med številom zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega zavarovanja je v letu 2023 znašalo 1,57 in se v primerjavi z letom 2022 ni spremenilo. V strukturi vseh uživalcev pokojnin iz obveznega zavarovanja glede na vrsto pokojnine so v letu 2023 največji delež predstavljali uživalci starostne pokojnine (75,6 odstotka), sledili so uživalci invalidske pokojnine (11 odstotkov), vdovske pokojnine (8,8 odstotka), družinske pokojnine (4 odstotke) in delne pokojnine (0,7 odstotka).

Povprečno število uživalcev starostne pokojnine se je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečalo za 2 odstotka. V letu 2023 je učinek ZPIZ-2 manjši in priliv novih uživalcev večji, kljub obenem večjemu številu prejemnikov 40 oziroma 20 odstotkov starostne pokojnine. Povprečno število uživalcev dela starostne ali predčasne pokojnine se je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečalo za 12,3 odstotka, na 18.372 uživalcev. Med navedenimi je bilo zaposlenih 92,4 odstotka, 7,2 odstotka je bilo samozaposlenih in družbenikov, ki so poslovodne osebe, ostali pa so bili kmetje, druge kategorije zavarovancev ali pa so imeli kombinacijo različnih statusov. Od tega jih je bilo 57,8 odstotka iz zasebnega, 41,9 odstotka iz javnega sektorja, ostali so imeli kombinacijo obeh sektorjev.

V povprečju so bili ob koncu leta 2023 uživalci starostne pokojnine stari 72 let in 9 mesecev, in sicer ženske 72 let in 11 mesecev, moški pa 72 let in 7 mesecev. Povprečna starost novih uživalcev starostnih pokojnin je po začasnih podatkih v letu 2023 pri ženskah ostala enaka kot v letu 2022, pri čemer je znašala 61 let in 8 mesecev, pri moških pa se je znižala za en mesec, in sicer na 62 let in 9 mesecev.

Povprečna mesečna bruto starostna pokojnina brez uživalcev sorazmernega dela pokojnine in uživalcev delne pokojnine je v letu 2023 znašala 934,38 evra, kar je za



5,1 odstotka več v primerjavi z letom 2022. Povprečna starostna pokojnina z dopolnjenimi 40 ali več leti pokojninske dobe (brez sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin) je v letu 2023 znašala 1.032,18 evra in je bila v primerjavi s predhodnim letom višja za 4,8 odstotka.

V letu 2023 so se pokojnine in drugi prejemki redno uskladili za 5,2 odstotka. Redna uskladitev pokojnin in drugih prejemkov je bila izvedena v februarju 2023, z veljavnostjo od 1. januarja 2023. Z namenom blažitve posledic druginje je bil upokojencem ter prejemnikom invalidskih nadomestil na podlagi Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425-A), v decembru 2023 izplačan zimski letni dodatek. Višina tega se je določila v višini 40 odstotka izplačanega letnega dodatka v letu 2023. Zimski dodatek se je tako večini uživalcev pokojnin izplačal v petih različnih višinah, uživalcem nadomestil iz invalidskega zavarovanja pa v treh različnih višinah. V nižjih zneskih pa je bil izplačan tistim uživalcem, ki jim je bil letni dodatek v letu 2023 odmerjen v sorazmernem delu.

Z namenom povečanja prihodkov je bil v mesecu novembru in decembru 2023 upokojencem in prejemnikom nadomestil iz invalidskega zavarovanja na podlagi ZIPRS2324-A ob izplačilu rednih prejemkov izplačan tudi povečani del prejemkov v višini 1,8 odstotka od zneska, ki ga je uživalec prejel v oktobru 2023.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje letno poročilo Zavoda za leto 2023 kot pozitivno in meni, da je pripravljeno ustrezno in služi kot podlaga za analiziranje stanja in ugotavljanja trendov na področju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Medvrstniško nasilje in sovražni govor na spletu

Vlada RS se je seznanila s kampanjo o ozaveščanju varne in odgovorne rabe interneta ter podala soglasje, da jo izvede Ministrstvo za digitalno preobrazbo. V okviru kampanje je potreben tudi zakup oglasnih panojev po državi ter televizijskega in radijskega prostora. Ker ocenjena vrednost projekta presega 50 tisoč evrov, je bilo pred izvedbo v skladu s sklepom vlade iz decembra 2023 treba pridobiti njeno soglasje.

Sovražni govor je obstajal že pred spletom, vendar je s prihodom spleta postal bistveno bolj razširjen in težje obvladljiv. Zajema vse oblike izražanja, ki širijo, spodbujajo, promovirajo ali opravičujejo rasno sovraštvo, ksenofobijo, antisemitizem ali druge oblike sovraštva, ki temeljijo na nestrpnosti, vključno z nestrpnim izražanjem agresivnega nacionalizma in etnocentrizma, diskriminacijo in sovražnostjo do manjšin, migrantov in oseb priseljenskega porekla. Prav tako ima spletno nasilje lahko veliko hujše posledice kot nasilje, na katerega ob tej besedi običajno pomislimo. Lažni občutek anonimnosti ali prevzemanje lažnih identitet in psevdonimov namreč povzročiteljem spletnega nasilja daje še večji občutek moči, manj pa se zavedajo posledic in sankcij.



S kampanjo želi ministrstvo ozaveščati o nevarnostih in posledicah medvrstniškega nasilja in sovražnega govora na spletu ter si prizadevati za preprečevanje in odpravljanje tovrstnega početja v vseh oblikah ter ozavestiti varno in odgovorno rabo interneta. Na Ministrstvu za digitalno preobrazbo so že izvedli šest okroglih miz po šestih mestnih občinah v marcu, v preostalih šestih občinah pa jih bodo v sredo, 10. oktobra 2024. Pripravili so tudi gradivo za namen komuniciranja z zaposlenimi v organih državne uprave, podjetjih o obravnavani tematiki, prav tako pa tudi gradivo za izvedbo aktivnosti v osnovnih in srednjih šolah.

V okviru kampanje želijo na Ministrstvu za digitalno preobrazbo nagovoriti z različnimi aktivnostmi različne skupine, predvsem otroke in mlade, učitelje, vzgojitelje, ravnatelje in druge strokovne sodelavce v vzgoji in izobraževanju ter starše otrok in mladostnikov.

* * *